

**TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİNDE İSTİHDAM EDİLECEK
SÖZLEŞMELİ SUBAY VE ASTSUBAYLAR
HAKKINDA KANUN**

Kanun Numarası : 4678
Kabul Tarihi : 13/6/2001
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 21/6/2001   **Sayı** : 24439
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5   **Cilt** : 40

**BİRİNCİ KISIM
Genel Hükümler**

Amaç

Madde 1 – Bu Kanunun amacı; Türk Silâhlı Kuvvetlerinde ihtiyaç duyulan sınıflarda istihdam edilmek üzere sözleşmeli olarak alınacak subay ve astsubayların teminini, yetiştirilmelerini, sınıflandırılmalarını, hizmet şartlarını, yükselmelerini, atama ve yer değiştirmelerini, görev ve yükümlülüklerini, özlük ve sosyal haklarını, muvazzaf subaylık veya muvazzaf astsubaylık statüsüne geçmelerini, ayırma ve ayrılma esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 – Bu Kanun, sözleşmeli subay ve astsubaylarla, bunları istihdam edecek Türk Silâhlı Kuvvetleri (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dahil) birlik, karargâh, kurum ve kuruluşlarını kapsar.

Tanımlar

Madde 3 – Bu Kanunda geçen;

a) (**Değişik: 16/6/2009-5907/1 md.**) Ön sözleşme: Türk Silâhlı Kuvvetleri birlik, karargâh, kurum ve kuruluşları ile sözleşmeli subay veya sözleşmeli astsubay adayları arasında; askerî eğitime alınmaları konusunda yapılan ve askerî eğitim dönemi başlangıcı ile subaylık veya astsubaylık nasıp onayı tarihine kadar geçecek süreyi kapsayan sözleşmeyi,¹

b) Sözleşme : Türk Silâhlı Kuvvetleri birlik, karargâh, kurum ve kuruluşları ile sözleşmeli subay ve astsubay adaylarından askerî eğitimi başarıyla tamamlayanlar arasında yapılan ve üç yıldan az, dokuz yıldan fazla olmamak üzere hizmet yükümlülüğü getiren, örneğine göre hazırlanmış olan yazılı bir belgeyi,

c) Sözleşmeli subay adayı : Sözleşmeli subay yetiştirilmek amacıyla ön sözleşme yapılarak askerî eğitime alınanları,

d) Sözleşmeli astsubay adayı : Sözleşmeli astsubay yetiştirilmek amacıyla ön sözleşme yapılarak askerî eğitime alınanları,

---

¹ 11/2/2014 tarihli ve 6519 sayılı Kanununun 58 inci maddesiyle bu bentte yer alan “nasıp kararnamesinin onay” ibaresi “nasıp onayı” şeklinde değiştirilmiştir.

e) Sözleşmeli subay : Bu Kanunda öngörülen esaslara göre, kendileri ile sözleşme yapılarak subay nasbedilen teğmen, üsteğmen ve yüzbaşı rütbelerini haiz subayları,

f) Sözleşmeli astsubay : Bu Kanunda öngörülen esaslara göre, kendileri ile sözleşme yapılarak astsubay nasbedilen; astsubay çavuş, astsubay kıdemli çavuş, astsubay üstçavuş ve astsubay kıdemli üstçavuş rütbelerini haiz astsubayları,

g) **(Değişik: 16/6/2009-5907/1 md.)** Askeri eğitim: Sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubay adaylarına okul, kurum, sınıf okulu, kıtalar veya eğitim merkezlerinde yaptırılacak olan temel askerlik ile subaylık veya astsubaylık anlayışı kazandırma eğitimi,

h) **(Ek: 16/6/2009-5907/1 md.)** Emsal: Sözleşmeli subaylar için subaylığa nasbedildikleri yıl harp okullarından mezun olan muvazzaf subayları; sözleşmeli astsubaylar için ise astsubaylığa nasbedildikleri yıl astsubay meslek yüksekokullarından mezun olan muvazzaf astsubayları,

ı) **(Ek: 16/6/2009-5907/1 md.)** Sözleşme yılı: Sözleşmenin yürürlüğe girdiği ay ve günü başlangıç olarak kabul eden ve bu tarihten itibaren geçen her bir yıllık süreyi, ifade eder.

İKİNCİ KISIM

Sözleşmeli Subaylar

BİRİNCİ BÖLÜM

Kaynak ve Yetiştirme

Kaynak

Madde 4 – (Değişik: 16/6/2009-5907/2 md.)

(Değişik birinci fıkra: 26/6/2012-6336/20 md.) Sözleşmeli subay kaynaklarını; en az dört yıllık fakülte veya yüksekokulları bitirenlerden düzeltilmemiş nüfus kaydına göre müracaat yapılan yılın ocak ayının ilk günü itibarıyla yirmiyedi yaşını, lisansüstü eğitimini tamamlamış olanlardan otuziki yaşını bitirmemiş olanlar teşkil eder.

Askeri okullardan ve Türk Silahlı Kuvvetlerinden her ne sebeple olursa olsun ilişkileri kesilen personel, Türk Silahlı Kuvvetlerine sözleşmeli subay olarak alınmaz. (Değişik cümle: 22/5/2012-6318/68 md.) Ancak, askerlik yükümlülüğünü yerine getirmekte olanlar veya terhis edilenler sözleşmeli subay olabilirler.

Sözleşmeli subaylık için genel olarak aşağıdaki nitelikler aranır:

- a) Türk vatandaşı olmak.
- b) Bu Kanunda belirtilen öğrenim ile ilgili koşulları taşımak.
- c) Sağlık ile ilgili Yönetmelikte belirtilen şartları taşımak.
- d) Kamusal hakları kullanmaktan yoksun bırakılmamış olmak.
- e) Cezaları ertelenmiş, seçenek yaptırımlardan birisine çevrilmiş, genel ya da özel af kanunları kapsamına girmiş veya haklarında hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmiş olsa dahi;

1) Devletin güvenliğine karşı işlenen suçlar, halkı askerlikten soğutmak, Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Devletin kurum ve organlarını aşağılama ile zimmet, irtikap, iftira, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, yalan tanıklık, yalan yere yemin, suç uydurma, cinsel saldırı, cinsel taciz, kişiyi hürriyetinden yoksun bırakmak, fuhuş, gayri tabii mukarenet, hileli iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyet kırıcı suçlar ile kaçakçılık, ihaleye fesat karıştırma, devlet sırlarını açığa vurma suçlarından birisinden,

2) Firar, amir veya üste fiilen taarruz, emre itaatsizlikte ısrar, üste hakaret, mukavemet, fesat ve isyan suçlarından,

3) 22/5/1930 tarihli ve 1632 sayılı Kanununun 148 inci maddesinde belirtilen suçlardan birisinden,

mahkum olmamak.

f) Güvenlik soruşturması olumlu sonuçlanmış olmak.

g) Yapılacak olan sınavlarda başarılı olmak.

Türk Silahlı Kuvvetlerinde istihdam edilenler ile yedek subay ve yedek astsubay olarak askerlik hizmetini yapanlar veya yapmakta olanların bu görevlerinde aldıkları sicilini, sicil tam notunun % 85 veya daha üstünde olması şarttır. Halen bu görevlerde bulunanlar ile askerlik hizmetini yapmakta iken müracaat edenlerin ayrıca, sıralı üstlerinden sözleşmeli subay olmaya layık olduklarına dair yönetmelikte belirtilen olumlu nitelik belgesi almaları zorunludur.²

Askeri hakim sınıfına, sözleşmeli subay statüsünde personel alınmaz.

Yetiştirme

Madde 5 -(Değişik : 22/5/2012-6318/69 md.)

Sözleşmeli subay adayları, yapılacak ön sözleşmeyi müteakip askeri eğitime alınır. Askeri eğitim ile ilgili esaslar yönetmelikle düzenlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Sözleşme Süreleri ve Muvazzaf Subaylığa Geçiş

Sözleşme süreleri

Madde 6 – Sözleşmeli subay adayları ön sözleşme yapılarak askerî eğitime alınırlar. Bu eğitimi başarı ile tamamlayanlardan yönetmelikte belirtilen şartları taşıyanlarla sözleşme yapılır ve bu kişiler teğmen rütbesine nasbedilirler. Sözleşme süreleri üç yıldan az ve dokuz yıldan fazla olmamak şartıyla, hizmet gerekleri ve yetiştirme maliyetlerine bağlı olarak kuvvet, sınıf ve branşlara göre yönetmelikte belirlenir. Yönetmelikte belirlenen şartları taşıyanların talepleri halinde sözleşmeleri yenilenebilir. Ancak sözleşmeli subaylardan rütbe yaş haddini dolduranlar hakkında 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

² 25/6/2019 tarihli ve 7179 sayılı Kanununun 62 nci maddesiyle bu fıkraya “yedek subay” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve yedek astsubay” ibaresi eklenmiştir.

Sözleşme süreleri; terörle mücadele sırasında veya bu görevlerden dolayı alıkonulma ya da kaybolma hâli ve (...) ³ seferberlik, savaş veya silahlı çatışmayı gerektirecek hal ile savaş hallerinde Kuvvet Komutanları, Jandarma Genel Komutanı ve Sahil Güvenlik Komutanının göstereceği lüzum üzerine, durumun devamı müddetince ilgisine göre Milli Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığının onayı ile talebe bakılmaksızın uzatılabilir. ⁽³⁾⁴⁵

Sözleşme işlemleri, Kuvvet Komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığınca yapılır.

Muvazzaf subaylığa geçme

Madde 7 – Sözleşmeli subaylardan yönetmelikte belirtilen şartları taşıyanlar, talepleri halinde muvazzaf subaylığa geçirilebilirler. Muvazzaf subaylığa geçiş için, Türk Silâhlı Kuvvetlerindeki yedinci fiilî hizmet yılı başından itibaren onikinci fiilî hizmet yılının bitimine kadar başvuru yapılabilir. Bu şekilde muvazzaf subaylığa geçirilenler; subay nasbedildikleri tarihten başlamak üzere onbeş yıl hizmet etmedikçe istifa edemezler. ⁶⁷

Muvazzaf subaylığa geçirileceklerde, 27.7.1967 tarihli ve 926 sayılı Kanunun 14 üncü maddesindeki yaş ile ilgili hükümler uygulanmaz. Sözleşmeli subaylardan muvazzaf subaylığa geçirilenler hakkında muvazzaf subayların tâbi olduğu ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

(Ek fıkra: 22/5/2012-6318/70 md.) Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde bulunan ve ön lisans, lisans ve lisansüstü düzeyde eğitim ve öğretim yapan kurum ve kuruluşların öğretim üyesi kadrolarında atamalı olarak görev yapanlarda yukarıda belirtilen fiilî hizmet yılı şartı aranmaz.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Sözleşmeli Astsubaylar

BİRİNCİ BÖLÜM

Kaynak ve Yetiştirme

Kaynak

Madde 8 – (Değişik: 16/6/2009-5907/4 md.)

³ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 134 üncü maddesiyle, bu fıkroda yer alan "sıkıyönetim," ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

⁴ 13/7/2013 tarihli ve 6496 sayılı Kanunun 37 nci maddesi ile bu fıkroda yer alan "Sözleşme süreleri;" ibaresinden sonra gelmek üzere "terörle mücadele sırasında veya bu görevlerden dolayı alıkonulma ya da kaybolma hâli ve" ibaresi eklenmiştir.

⁵ 2/1/2017 tarihli ve 681 sayılı KHK'nin 66 ncı maddesiyle bu fıkroda yer alan "Genelkurmay Başkanının" ibaresi "ilgisine göre Milli Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığının" şeklinde değiştirilmiş; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanunun 66 ncı maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

⁶ 22/5/2012 tarihli ve 6318 sayılı Kanunun 70 inci maddesi ile bu fıkroda yer alan "onbeş yıl" ibaresi "on yıl" şeklinde değiştirilmiştir.

⁷ 2/1/2017 tarihli ve 681 sayılı KHK'nin 67 ncı maddesiyle bu fıkroda yer alan "on" ibaresi "onbeş" şeklinde değiştirilmiş; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanunun 67 ncı maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

(Değişik birinci fıkra: 26/6/2012-6336/21 md.) Sözleşmeli astsubay kaynaklarını; (...)⁸ fakülte, yüksekokul veya meslek yüksekokullarını bitirenlerden düzeltilmemiş nüfus kaydına göre müracaat yapılan yılın ocak ayının ilk günü itibarıyla dört yıl veya daha fazla süreli yükseköğrenimi bitirenler için yirmiyedi yaşını, dört yıldan daha az süreli yükseköğrenimi bitirenler için yirmidört yaşını bitirmemiş olanlardan ve aynı şartları haiz uzman erbaşlardan, Yönetmelikte belirtilen diğer şartları haiz bulunanlar teşkil eder.⁽⁸⁾

Askeri okullardan ve Türk Silahlı Kuvvetlerinden her ne sebeple olursa olsun ilişkileri kesilen personel, Türk Silahlı Kuvvetlerine sözleşmeli astsubay olarak alınmaz. Ancak, askerliğini 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Kanuna göre kısa dönem erbaş veya er ya da 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Kanuna tâbi erbaş ve er olarak yapanlardan terhis edilenler veya askerlik hizmetini yapmakta olanlar sözleşmeli astsubay olabilir.

Sözleşmeli astsubaylık için genel olarak aşağıdaki nitelikler aranır:

- a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak.
- b) Bu Kanunda belirtilen öğrenim ile ilgili koşulları taşımak.
- c) Sağlık ile ilgili Yönetmelikte belirtilen şartları taşımak.
- d) Kamusal hakları kullanmaktan yoksun bırakılmamış olmak.
- e) Cezaları ertelenmiş, seçenek yaptırımlardan birisine çevrilmiş, genel ya da özel af kanunları kapsamına girmiş veya haklarında hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmiş olsa dahi;

1) Devletin güvenliğine karşı işlenen suçlar, halkı askerlikten soğutmak, Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Devletin kurum ve organlarını aşağılama ile zimmet, irtikap, iftira, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, yalan tanıklık, yalan yere yemin, suç uydurma, cinsel saldırı, cinsel taciz, kişiyi hürriyetinden yoksun bırakmak, fuhuş, gayri tabii mukarenet, hileli iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyet kırıcı suçlar ile kaçakçılık, ihaleye fesat karıştırma, devlet sırlarını açığa vurma suçlarından birisinden,

2) Firar, amir veya üste fiilen taarruz, emre itaatsizlikte ısrar, üste hakaret, mukavemet, fesat ve isyan suçlarından,

3) 22/5/1930 tarihli ve 1632 sayılı Kanununun 148 inci maddesinde belirtilen suçlardan birisinden,

mahkum olmamak.

f) Güvenlik soruşturması olumlu sonuçlanmış olmak.

g) Yapılacak olan sınavlarda başarılı olmak.

Türk Silahlı Kuvvetlerinde istihdam edilenler ile yedek astsubay ve uzman erbaşların bu görevlerinde aldıkları sicil, sicil tam notunun % 85 veya daha üstünde olması şarttır. Halen bu görevlerde bulunanlar ile askerlik hizmetini yapmakta iken müracaat edenlerin ayrıca, sıralı üstlerinden sözleşmeli astsubay olmaya layık olduklarına dair yönetmelikte belirtilen olumlu nitelik belgesi almaları zorunludur.⁹

⁸ 2/1/2017 tarihli ve 681 sayılı KHK'nin 68 inci maddesiyle bu fıkroda yer alan "Genelkurmay Başkanlığınca tespit edilecek bölüm veya branşlarda" ibaresi yürürlükten kaldırılmış; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanununun 68 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

⁹ 25/6/2019 tarihli ve 7179 sayılı Kanununun 62 nci maddesiyle bu fıkraya "istihdam edilenler ile" ibaresinden sonra gelmek üzere "yedek astsubay ve" ibaresi eklenmiştir.

Yetiştirme

Madde 9 – (Değişik: 16/6/2009-5907/5 md.)

Sözleşmeli astsubay adayları, yapılacak ön sözleşmeyi müteakip askeri eğitime alınır. Askeri eğitim ve Türk Silahlı Kuvvetlerinde askerliğini 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Kanuna göre kısa dönem erbaş veya er ya da 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Kanuna tabi erbaş ve er olarak yapanlar ile yapmakta olanlardan sözleşmeli astsubaylığa başvuranların tabi olacakları askeri eğitim ile ilgili esaslar yönetmelikte düzenlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Sözleşme Süreleri ve Muvazzaf Astsubaylığa Geçiş

Sözleşme süreleri

Madde 10 – Sözleşmeli astsubay adayları, ön sözleşme yapılarak askerî eğitime alınırlar. Bu eğitimi başarı ile tamamlayanlardan yönetmelikte belirtilen şartları taşıyanlarla sözleşme yapılır ve bu kişiler astsubay çavuş rütbesine nasbedilirler. Sözleşme süreleri; üç yıldan az ve dokuz yıldan fazla olmamak şartıyla, hizmet gerekleri ve yetiştirme maliyetlerine bağlı olarak kuvvet, sınıf ve branşlara göre yönetmelikte belirlenir. Yönetmelikte belirlenen şartları taşıyanların talepleri halinde sözleşmeleri yenilenebilir. Ancak sözleşmeli astsubaylardan rütbe yaş haddini dolduranlar hakkında 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Sözleşme süreleri; (...) ¹⁰ seferberlik, savaş veya silahlı çatışmayı gerektirecek hal ile savaş hallerinde Kuvvet Komutanları, Jandarma Genel Komutanı ve Sahil Güvenlik Komutanının göstereceği lüzum üzerine, durumun devamı müddetince ilgisine göre Milli Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığının onayı ile talebe bakılmaksızın uzatılabilir. ⁽¹⁰⁾¹¹

Sözleşme işlemleri, Kuvvet Komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığınca yapılır.

Muvazzaf astsubaylığa geçme

Madde 11 – Sözleşmeli astsubaylardan yönetmelikte belirtilen şartları taşıyanlar, talepleri halinde muvazzaf astsubaylığa geçirilebilirler. Muvazzaf astsubaylığa geçiş için, Türk Silahlı Kuvvetlerindeki dördüncü fiilî hizmet yılı başından itibaren onikinci fiilî hizmet yılının bitimine kadar başvuru yapılabilir. Bu şekilde muvazzaf astsubaylığa geçirilenler; astsubay nasbedildikleri tarihten başlamak üzere onbeş yıl hizmet etmedikçe istifa edemezler. ¹²¹³

¹⁰ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 134 üncü maddesiyle, bu fıkrada yer alan "sıkıyönetim," ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

¹¹ 18/2/2021 tarihli ve 7281 sayılı Kanunun 42 nci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Genelkurmay Başkanının" ibaresi "ilgisine göre Milli Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığının" şeklinde değiştirilmiştir.

¹² 22/5/2012 tarihli ve 6318 sayılı Kanunun 71 inci maddesi ile bu fıkrada yer alan "onbeş yıl" ibaresi "on yıl" şeklinde değiştirilmiştir.

¹³ 2/1/2017 tarihli ve 681 sayılı KHK'nin 69 uncu maddesiyle bu fıkrada yer alan "on" ibaresi "onbeş" şeklinde değiştirilmiş; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanunun 69 uncu maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

Muvazzaf astsubaylığa geçirileceklerde, 27.7.1967 tarihli ve 926 sayılı Kanununun 68 inci maddesindeki yaş ile ilgili hükümler uygulanmaz. Sözleşmeli astsubaylardan muvazzaf astsubaylığa geçirilenler hakkında muvazzaf astsubayların tâbi olduğu ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Rütbe Bekleme Süreleri, Sözleşmenin Yenilenmesi ve Feshi

Rütbe bekleme süreleri ve sözleşmenin yenilenmesi

Madde 12 – Sözleşmeli subay ve astsubayların rütbe bekleme süreleri hakkında, 27.7.1967 tarihli ve 926 sayılı Kanunda muvazzaf subay ve astsubaylar için belirlenen süreler uygulanır. Sözleşmeli subaylardan üst rütbede kadro açığı bulunmadığı için terfi edemeyenler, terfi şartlarını haiz olmak kaydıyla sözleşme müddeti sonuna kadar derece ilerlemesi yaparlar.

Her sözleşme süresinin sona erme tarihinden en az üç ay önce taraflar sözleşmeyi yenileyeceklerine dair yazılı bildirimde bulunmadıkları takdirde, sözleşme kendiliğinden sona erer.

Sözleşmeli subay veya astsubaylar, sözleşme süreleri sona ermeden sözleşmelerini tek taraflı olarak fesh edemezler.

(Değişik dördüncü fıkra: 16/6/2009-5907/6 md.) Sözleşmeli subaylar için emsallerinin harp okulu öğrenim süresinden, sözleşmeli astsubaylar için ise emsallerinin astsubay meslek yüksekokulu öğrenim süresinden yıl olarak daha fazla okudukları süreler ve muvazzaf askerlik hizmetinde geçen hizmet süreleri, rütbe bekleme süresinden düşülmez. Ancak bunlardan; hazırlık sınıfı ile normal öğrenim süresinden fazla okunan süreler hariç olmak üzere, muvazzaf subaylığa geçirilenlerin harp okulu, muvazzaf astsubaylığa geçirilenlerin ise astsubay meslek yüksek okulu öğrenim sürelerinden yıl olarak fazla okudukları süreler, rütbe bekleme sürelerinden düşülür. Hangi rütbelerde ne kadar eksik bekletilecekleri yönetmelikte belirtilir.

Subay veya astsubay nasbedildikten sonra; yabancı memleketlere altı ay veya daha uzun süreli öğrenim, staj, kurs, ihtisas veya görgü ve bilgilerini artırmak maksadıyla gidenlerin sözleşme süreleri, gidiş ve dönüş tarihleri arasında geçen sürenin iki katı kadar; Türk Silâhlı Kuvvetleri hesabına yurt içindeki fakülte veya yüksekokullarda öğrenim yapanlarla, meslekleriyle ilgili ihtisas yapanların sözleşme süreleri ise, buralarda geçen süreler kadar uzatılır.

(Değişik fıkra: 22/1/2015 - 6586/90 md.) Yurt dışına sürekli göreve atanan sözleşmeli subay veya astsubayların sözleşme süreleri, görevi devraldıkları ve devrettikleri tarihler arasındaki süre kadar, Silâhlı Kuvvetler hesabına yurt içinde tıpta, dış hekimliğinde uzmanlık veya yan dal uzmanlık eğitimi ile Silâhlı Kuvvetler hesabına yurt içinde tıpta, dış hekimliğinde veya eczacılıkta doktora eğitimini bitirenlerin sözleşme süreleri, buralarda geçen sürelerin yarısı kadar uzatılır.

(Ek fıkra: 31/1/2013-6413/45 md.) 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu hükümlerine göre aylıksız izin alan sözleşmeli subay ve astsubayların sözleşme süreleri, kullandıkları aylıksız izin süresi kadar uzatılır.

Sözleşmeli subay ve astsubayların, yurt içi veya yurt dışı öğrenimler ile yurt dışı sürekli görevler ve aylıksız izinler nedeniyle uzatılan sözleşme süreleri, 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda rütbeleri itibarıyla belirtilen yaş haddini geçemez.¹⁴

(Ek fıkra: 16/6/2009-5907/6 md.) Sözleşme süresi sona ermeden sözleşmesi fesih edilenler hariç olmak üzere, sözleşmeli tabip subaylar devlet hizmet yükümlülüğüne tâbi olmazlar. Bunlardan tıpta uzmanlık sınavını kazananlar; kıt'a, kurum ve karargahlarda üç yıllık hizmetini tamamladıktan sonra uzmanlık eğitimine başlayabilirler.

Sözleşmenin idarece fesih halleri

Madde 13 – (Değişik: 16/6/2009-5907/7 md.)

Sözleşmeli subay veya sözleşmeli astsubay adaylarının ön sözleşmeleri, aşağıdaki nedenlerle süresinin bitiminden önce feshedilebilir:

- a) Askeri eğitim esnasında yetkili kurullarca başarısız veya disiplinsiz olduğuna karar verilmek.
- b) Yetkili sağlık kurullarınca askeri eğitime ve/veya göreve devam edemez kararı verilmiş olmak.
- c) Sözleşmeli subay veya sözleşmeli astsubay aday olma şartlarından herhangi birini taşımadığı sonradan anlaşılacak veya sözleşme süresi içinde bu şartlardan herhangi birini kaybetmek.
- d) Askeri eğitimin üçte birine çeşitli nedenlerle katılmamak.

Bunlardan; görevlerini icra ederken veya görevleri dolayısıyla bir saldırıya veya kazaya uğrayan ya da bir meslek hastalığına yakalanma neticesinde askeri eğitimin üçte birine devam etmeyerek başarısız kabul edilenler, bir kez olmak üzere sonraki dönemde açılacak askeri eğitime planlanırlar. Sonraki dönemde istekli olmaları, aranan sağlık ve diğer niteliklerini korumaları halinde yeniden ön sözleşme yapılarak eğitime alınırlar.

Sözleşmeli subay veya sözleşmeli astsubayların sözleşmeleri, aşağıdaki nedenlerle sözleşme süresinin bitiminden önce feshedilebilir:

- a) Türk Silahlı Kuvvetleri Sınıf Okulları/Eğitim Merkezi Komutanlıkları Yönetmeliğinin ilgili hükümleri gereğince, sınıf okullarındaki eğitim ve öğretimde başarısız olmak.
- b) Disiplinsizlik ve ahlaki durum nedeniyle Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapamayacağı, sıralı sicil üstlerinin düzenleyeceği sicil ve kanaat raporu ile anlaşılacak.
- c) Yetersizlik nedeniyle kendisinden istifade edilemeyeceği, sıralı sicil üstlerinin düzenleyeceği sicil belgesi ile anlaşılacak.
- d) Cezaları ertelenmiş, seçenek yaptırımlardan birisine çevrilmiş, genel ya da özel af kanunları kapsamına girmiş veya haklarında hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmiş olsa dahi;

---

¹⁴ 31/1/2013 tarihli ve 6413 sayılı Kanununun 45 inci maddesiyle bu fıkroda yer alan "yurt dışı sürekli görevler" ibaresinden sonra gelmek üzere " ve aylıksız izinler" ibaresi eklenmiştir.

1) Devletin güvenliğine karşı işlenen suçlar, halkı askerlikten soğutmak, Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Devletin kurum ve organlarını aşağılama ile zimmet, irtikap, iftira, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, yalan tanıklık, yalan yere yemin, suç uydurma, cinsel saldırı, cinsel taciz, kişiyi hürriyetinden yoksun bırakmak, fuhuş, gayri tabii mukarenet, hileli iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyet kırıcı suçlar ile kaçakçılık, ihaleye fesat karıştırma, devlet sırlarını açığa vurma suçlarından birisinden,

2) Firar, amir veya üste fiilen taarruz, emre itaatsizlikte ısrar, üste hakaret, mukavemet, fesat ve isyan suçlarından,

3) 22/5/1930 tarihli ve 1632 sayılı Kanununun 148 inci maddesinde belirtilen suçlardan birisinden,

mahkum olmak.

e) Taksirli suçlar hariç olmak üzere adli veya askeri mahkemeler tarafından bir ay ve daha fazla süreli hürriyeti bağlayıcı bir cezaya mahkum olmak.

f) **(Değişik: 31/1/2013-6413/45 md.)** Son olarak verilen de dahil olmak üzere, kararın kesinleştiği tarihten itibaren geriye doğru son bir yıl içinde toplamda otuz gün ve daha fazla oda hapsi veya hizmet yerini terk etmeme cezasına mahkum olmak veya en son aldığı disiplin cezasından geriye doğru son bir yıl içinde en az iki disiplin amirinden toplam sekiz defa veya daha fazla disiplin cezası almak.

g) Yasadışı siyasi, yıkıcı, bölücü, irticai faaliyetlerde bulunmak, tutum ve davranışlarıyla bu görüşleri benimsediği tespit edilmek.

h) Sözleşmeli subay veya sözleşmeli astsubay olmak için gerekli nitelik ve şartlardan herhangi birini taşımadığı sonradan anlaşılacak veya sözleşme süresi içinde bu niteliklerinden herhangi birini kaybetmek.

ı) Yabancı uyruklu kişilerle yapılan evliliklerde, evlilikleri ilgili mevzuatta belirtilen esaslar dahilinde Milli Savunma Bakanlığınca uygun görülmemek ve çeşitli nedenlerle Türk vatandaşlığını kaybetmek veya Türk vatandaşlığından çıkarılmak.¹⁵

i) Yetkili sağlık kurullarınca verilen kararlara göre sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubay olarak göreve devamı mümkün olmamak.

j) İstihdam edildikleri sınıflarda görev yapamayacaklarına dair yetkili sağlık kurullarınca karar verilenlerden, idarece başka bir sınıfta istihdamına gerek duyulmamak.

k) **(Değişik: 31/1/2013-6413/45 md.)** Sözleşmenin yapılmasını müteakip;

1) Barışta ve savaşta, görevini icra ederken veya görevi dolayısıyla bir saldırıya, kazaya uğrayan ya da bir meslek hastalığına yakalananlar,

2) Kanser, tüberküloz, kronik böbrek yetmezliği ile ruh ve sinir hastalıkları gibi sağlık kurulları raporlarında uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösterdiği belirtilen bir hastalığa yakalananlardan, toplam olarak ve fiilen üç yılı geçmemek şartıyla tedavi, istirahat veya hava değişimine tabi tutulanlar,

---

¹⁵ 18/2/2021 tarihli ve 7281 sayılı Kanununun 42 nci maddesiyle, bu bentte yer alan "Genelkurmay Başkanlığınca" ibaresi "Milli Savunma Bakanlığınca" şeklinde değiştirilmiştir.

3) Tedavi kurumlarında yatarak tedavi olanlar ile aylıklı veya aylıksız doğum izni alanlar,

hariç olmak kaydıyla, bir sözleşme yılı içinde alınan hava değişimi, istirahat ve benzeri sıhhi izin süresi toplamı doksan günü geçmek.

(Ek fıkra: 20/11/2017-KHK-696/75 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/70 md.) Sözleşmeli subay ve astsubaylardan 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında malul olan isteklilerin sözleşmeleri, bilgi ve tecrübelerinin sınıfı/branşı için faydalı olması, fiziki noksanlıklarını kapatabilmeleri, mensup olduğu Kuvvet Komutanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığınca uygun görülmesi ve istihdam edilecekleri kadronun sağlık niteliklerini taşımaları şartıyla uzatılabilir.

BEŞİNCİ KISIM

Özlük Hakları ve Sosyal Haklar

Ön sözleşme aylığı

Madde 14 – Sözleşmeli subay veya astsubay yetiştirilmek üzere ön sözleşme yapılanlardan;

a) **(Değişik: 16/6/2009-5907/8 md.)** Sözleşmeli subay olarak yetiştirilecekler, 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Kanuna bağlı (EK-VI) sayılı cetvelde asteğmenler için öngörülen dokuzuncu derecenin birinci kademe aylığı ile bu rütbenin karşılığı tazminat, yan ödeme ve sosyal amaçlı diğer yardım ve ödeneklerden, tayın bedeli hariç aynen yararlandırılırlar. Sözleşmeli subay adaylarının ön sözleşme dönemindeki, askerî eğitim süresince iâşe ve ibateleri Devlet tarafından karşılanır. 28/2/1982 tarihli ve 2629 sayılı Kanun hükümleri saklıdır.

b) **(Değişik: 16/6/2009-5907/8 md.)** Sözleşmeli astsubay olarak yetiştirilecekler, 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Kanuna bağlı (EK-1) sayılı cetvelde yer alan uzman onbaşılar gibi, onbirinci derecenin birinci kademe aylığı ile bu rütbenin karşılığı tazminat, yan ödeme ve sosyal amaçlı diğer yardım ve ödeneklerden, tayın bedeli hariç aynen yararlandırılırlar. Sözleşmeli astsubay adaylarının ön sözleşme dönemindeki, askerî eğitim süresince iâşe ve ibateleri Devlet tarafından karşılanır. 28/2/1982 tarihli ve 2629 sayılı Kanun hükümleri saklıdır.

Aylıklar

Madde 15 – **(Değişik: 16/6/2009-5907/9 md.)**

Sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubaylar, emsali rütbe ve derecedeki muvazzaf subay ve astsubaylar hakkında uygulanan aylık, tazminat, yan ödeme ve diğer malî ve sosyal haklardan aynen istifade ederler.

Sözleşmeli subaylardan onbeşinci, sözleşmeli astsubaylardan onsekizinci fiilî hizmet yılını tamamlayanlardan, aşağıdaki koşulları yerine getirenler rütbe verilmeksizin bir üst dereceye yükseltirler:

a) Son üç yıla ait sicil notu ortalaması sicil tam notunun % 60 ve daha üstünde olmak.

b) Bulunduğu derecede en az üç yılını ve bu derecenin üçüncü kademesinde bir yılını tamamlamış olmak.

Bunlara, müteakip yıllarda da rütbe verilmeksizin olumlu sicil aldıkları her hizmet yılı için kademe ilerlemesi, yukarıdaki şartları taşımaları halinde ise her üç yılda bir derece ilerlemesi yaptırılır.

Sağlık hizmetlerinden yararlanma ve sosyal haklar

Madde 16 – (Değişik: 16/6/2009-5907/10 md.)

Sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubaylar ile bunların bakmakla yükümlü oldukları kimselerin, sözleşme süresince, sosyal hakları ve sağlık işlemlerinde 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Kanunun muvazzaf subay ve astsubaylara ilişkin hükümleri uygulanır.

Sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubaylıktan emekli olanlar ve harp malûllüğü, vazife malûllüğü veya adî malûllük aylığı bağlanarak Türk Silâhlı Kuvvetlerinden ayrılanlar ile bunların bakmakla yükümlü olduğu aile fertleri ile harp ve vazife malûllüğünü gerektiren nedenlerden dolayı vefat edenlerin maaşa müstahak dul ve yetimleri, 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Kanunun 66 ncı maddesinin (a) ve (b) bentleri ile 67 nci ve 70 inci maddeleri hükümlerinden aynen istifade ederler. Aile fertleri, 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Kanunun 69 uncu maddesinde belirtilen aile fertlerini kapsar.

Sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubaylardan;

a) Kendi kusurları olmaksızın idare tarafından sözleşmeleri yenilenmeyenler ile sözleşme süresi içinde vefat, bir yıl içerisinde Kanunda belirtilen süreden daha fazla hava değişikliği/istirahat/benzeri sıhhi izin süresini geçirme, bulunduğu kadronun kaldırılması, istihdam edildiği kadronun sağlık niteliğini kaybetme nedeniyle sözleşmeleri sona erenler ve bunların bakmakla yükümlü oldukları aile fertlerinin, Türk Silâhlı Kuvvetlerinde sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubay olarak hizmet edilen süre kadar ve en çok on yılı,

b) Sözleşme süresi sonunda kendi istekleriyle sözleşmeleri yenilenmeyenler ile bunların bakmakla yükümlü oldukları aile fertlerinin ise Türk Silahlı Kuvvetlerinde sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubay olarak hizmet edilen sürenin yarısı kadar ve en çok beş yılı,

geçmemek üzere muayene ve tedavi hizmetleri askeri hastanelerde, (...) ¹⁶ garnizon komutanlıklarından sevk alınmak şartıyla kamu sağlık kuruluşlarında, ücretsiz olarak verilmeye devam edilir. ⁽¹⁶⁾

Ancak, kamu kurum ve kuruluşlarının ve sosyal güvenlik kurumlarının sağlık hizmetlerinden yararlanma hakkı doğanlar, bu hakları mevcut olduğu sürece bu maddeye göre sağlanan sağlık hizmetlerinden ve asker hastanelerinden yararlanamazlar.

---

¹⁶ 2/1/2017 tarihli ve 681 sayılı KHK'nin 70 inci maddesiyle bu fıkrada yer alan "asker hastanelerinin bulunmadığı garnizonlarda ise" ibaresi yürürlükten kaldırılmış; daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7073 sayılı Kanunun 70 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

Sözleşmeleri sağlık nedeniyle sona erenlerden; sözleşmelerinin sona ermesine neden olan sıhhi arızalarının tedavisine devam edilenlere, sözleşme sona erme tarihinden başlamak şartıyla oniki ayı geçmemek üzere tedavi süresince, görevdeki emsallerinin almış oldukları net maaşların (27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinde belirtilen ek tazminatlar ile 14/7/1964 tarihli ve 500 sayılı Kanuna göre ödenen tazminat ve yabancı dil tazminatı hariç) 2/3'ü oranında, her ay sağlık yardımı olarak, kurumlarınca ödeme yapılır. Bu ödemeden hiçbir kesinti yapılmaz. Ödemeye ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir. Ancak, sözleşme sona erme tarihinden itibaren oniki ay içerisinde sözleşmenin sona ermesine neden olan sıhhi arızasından dolayı, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Kanununun 26 ncı maddesine göre malul sayılarak malul aylığı bağlananlar ile aynı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamına girenlerden 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanuna göre malullük aylığına hak kazananlara, malullük aylığına hak kazandıkları tarihten itibaren söz konusu yardım kesilir.

Emekli Sandığı ve Ordu Yardımlaşma Kurumu ile ilgilendirme

Madde 17 – Sözleşmeli subay ve astsubay adayları ile sözleşmeli subay ve astsubaylar; ön sözleşme yapılması ile birlikte 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanun ile ilgilendirilirler ve bu Kanunun muvazzaf subaylara ve astsubaylara tanıdığı bütün haklardan aynen faydalandırılırlar. Ancak, sözleşmeli subay ve astsubay adaylarının fakülte veya yüksekokullarda geçen süreleri, adaylık süresince borçlandırılmaz. Sözleşmeli subaylar ve astsubaylar, aynı zamanda Ordu Yardımlaşma Kurumunun daimî üyesidirler.

Tazminat ve ikramiye ödeme esasları

Madde 18 – (Değişik birinci fıkra: 16/6/2009-5907/11 md.) Sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubaylardan kendi kusurları olmaksızın hizmet sürelerinin uzatılmaması sebebiyle veya sözleşme süresini bitirip ayrılanlar ile durumları 13 üncü maddenin üçüncü fıkrasının (i), (j) ve (k) bentleri kapsamına girenlere aşağıda yazılı esaslara göre tazminat verilir:

a) Herhangi bir sözleşme dönemi sonunda veya içerisinde sözleşmesi sona erenlere veya feshedilenlere son olarak aldıkları net maaşın iki katının hizmet yılı ile çarpımı tutarında tazminat verilir. (Ek cümle: 11/2/2014-6519/ 59 md.) Bir tam yıldan eksik kalan hizmet sürelerinin tazminatları kıst olarak ödenir. (Ek cümle: 11/2/2014-6519/ 59 md.) Tazminattan damga vergisi hariç vergi kesilmez. Ancak, hizmet yılı olarak en fazla dokuz yıl esas alınır.

b) Bu tazminatın hesabında, 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede belirtilen ek tazminatlar ve 14/7/1964 tarihli ve 500 sayılı Kanuna göre ödenen tazminat hariç olmak üzere, bütün ödemeler dikkate alınır.

Sözleşmeli subay ve astsubaylardan emeklilik hakkını kazananlar ile muvazzaf subay veya astsubaylığa geçirilenlere tazminat ödenmez. Bunlar hakkında 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanır. Emeklilik hakkını kazanmadan Türk Silâhlı Kuvvetlerinden ayrılanların başka sosyal güvenlik kurumlarına tâbi olarak geçen hizmetleri, 24.5.1983 tarihli ve 2829 sayılı Kanun hükümlerine göre birleştirilir.

Emekli maaşı bağlanması için gerekli hizmet sürelerini tamamlayanlara 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanun esaslarına göre ikramiye verilir ve aylık bağlanır. Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi gereğince ödenen tazminata ilişkin süreler, emekli ikramiyesinin hesaplanmasında esas alınan süreden düşülür. Hizmet sürelerinin hesabında 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanununun 32 nci ve 36 ncı madde hükümleri de dikkate alınır.

Sözleşmeli subay ve astsubaylardan ilk sözleşme süresi içinde;

a) **(Değişik: 16/6/2009-5907/11 md.)** Yabancı uyruklu kişilerle evlenenlerden, bu evlilikleri yönetmelikte belirtilen esaslar dahilinde Milli Savunma Bakanlığınca uygun görülmeyenler ile çeşitli nedenlerle Türk vatandaşlığını kaybedenler veya Türk vatandaşlığından çıkarılanlar, Türk Silahlı Kuvvetlerinden çıkarmayı gerektiren bir suçtan mahkum olanlar ile disiplinsizlik ve ahlaki durumları sebebiyle Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkisi kesilenler, sözleşme sürelerinin eksik kısmı ile orantılı olarak kendilerine yapılmış olan öğrenim, eğitim ve yetiştirme masraflarını tazminat olarak öderler. Söz konusu masrafların hesaplanmasında, 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Kanunda belirtilen esaslar uygulanır.¹⁷

b) Yabancı memleketlere öğrenim, staj, kurs, ihtisas veya görgü ve bilgilerini artırmak amacıyla gitmiş olanlardan, durumları bu fıkranın (a) ve (b) bentleri hükümlerine uyanlar hakkında, ilgili bent hükümleri uygulanmakla birlikte orada buldukları süre içerisinde aldıkları aylık ve Devletçe yapılan masrafların dört katı ayrıca tazminat olarak alınır.

Askerî eğitim esnasında sağlık sebebi veya sınıf ve ihtisaslarının gerektirdiği özel nitelikleri taşımama veya kaybetme halleri hariç olmak üzere, ilişkileri kesilenlere Devletçe yapılan masraf, 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Kanuna göre tahakkuk ettirilerek, faizi ile birlikte ödettirilir. Askerlik yükümlülüğü bulunanların Devlete olan borçları, askerlikleri süresince ertelenir.

ALTINCI KISIM **Çeşitli Hükümler**

Giyim, kuşam ve istihkaklar

Madde 19 – (Değişik: 16/6/2009-5907/12 md.)

Sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubaylar hakkında muvazzaf subay ve astsubaylara, sözleşmeli subay adayları hakkında yedek subay adaylarına, sözleşmeli astsubay adayları hakkında ise astsubay nasbedilmek üzere temel askerlik eğitimine tabi tutulan adaylara ait giyim, kuşam ve istihkakları hakkındaki kanuni düzenlemeler uygulanır.

Tabanca tahsisi

Madde 20 – (Değişik birinci fıkra: 16/6/2009-5907/13 md.) Sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubaylara askeri eğitimi müteakip zati tabanca verilir. Bunlardan; 13 üncü maddenin üçüncü fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e), (f), (g), (h) ve (ı) bentlerinde sayılan nedenlerden herhangi biriyle Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkisi kesilenler ile dokuzuncu fiili hizmet yılından önce ayrılanların, zati tabancaları geri alınır.

10.7.1953 tarihli ve 6136 sayılı Kanun hükümleri saklıdır.

¹⁷ 18/2/2021 tarihli ve 7281 sayılı Kanununun 42 nci maddesiyle, bu bentte yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

Konuttan faydalanma

Madde 21 – Sözleşmeli subay ve astsubaylar, mensubu buldukları Kuvvet Komutanlığına göre Millî Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığına (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı) ait konutlardan, kiralama sisteminden ve lojman tazminatından emsali muvazzaf subay ve astsubaylar gibi istifade ederler.

Disiplin ve soruşturma usulleri

Madde 22 – (Değişik: 16/6/2009-5907/14 md.)

Sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubaylar hakkında muvazzaf subay ve astsubaylara uygulanan disiplin ve ceza hükümleri, sözleşmeli subay adayları hakkında yedek subay adaylarına uygulanan disiplin ve ceza hükümleri; sözleşmeli astsubay adayları hakkında ise astsubay nasbedilmek üzere temel askerlik eğitimine tabi tutulan adaylara uygulanan disiplin ve ceza hükümleri tatbik edilir. Jandarma Genel Komutanlığına mensup sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubayların mülki hizmete ilişkin suçlarında 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

Sevk tehiri, askerlik yükümlülüğünün yerine getirilmiş sayılması¹⁸

Madde 23 – (Değişik: 16/6/2009-5907/15 md.)

Askerlik hizmetine başlamadan sözleşmeli subay veya sözleşmeli astsubaylığa kabul edilenlerin sevkleri; ilgili Kuvvet Komutanlığının, Jandarma Genel Komutanlığının veya Sahil Güvenlik Komutanlığının teklifine istinaden, sözleşmeli subay veya sözleşmeli astsubay nasbedilinceye kadar, Milli Savunma Bakanlığı tarafından tehir edilir.

Sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubaylar ile sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubay adaylarından, askerlik yükümlülüğünü daha önce yerine getirmemiş olanların, askerlik yükümlülüklerine ilişkin olarak uygulanacak hükümler şunlardır:

a) Subaylıktan çıkarılmayı gerektirmeyen herhangi bir nedenle sözleşmesi sona eren sözleşmeli subaylardan, ön sözleşme ve sözleşme sürelerinin toplamı yedek subaylık hizmet süresini karşılayanlar, askerlik hizmetini yapmış sayılır. Hizmet süresi toplamı yedek subaylık hizmet sürelerinden az olanların kalan askerlik hizmetleri, ilişkileri kesilmeden ilgili kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından belirlenecek birliklerde ve buldukları rütbede tamamlattırılır.

b) Astsubaylıktan çıkarılmayı gerektirmeyen herhangi bir nedenle sözleşmesi sona eren sözleşmeli astsubaylardan, ön sözleşme ve sözleşme sürelerinin toplamı;

1) Sözleşmesinin sona erme tarihinde 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Kanuna tabi olanlardan, 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre belirlenen süreyi karşılayanlar,

---

¹⁸ Bu madde başlığı “Askerlik yükümlülüğünün yerine getirilmiş sayılması” iken, 16/6/2009 tarihli ve 5907 sayılı Kanunun 15 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

2) Sözleşmesinin sona erme tarihinde 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Kanuna tabi olanlardan, söz konusu Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasına göre belirlenen süreyi karşılayanlar,

askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılır, bu süreyi karşılamayanların kalan süreleri tamamlattırılır.

c) Sözleşmeli subay adayları veya sözleşmeli astsubay adaylarından ön sözleşme süresi içerisinde ilişği kesilenlerin, temel askeri eğitimi ve subay veya astsubay nasbedilinceye kadar geçen sürelerinin tamamı, askerlik hizmetinden sayılır. Bunların kalan hizmetleri 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Kanun ve 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Kanun hükümlerine göre tamamlattırılır.

Sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubaylar ile sözleşmeli subay ve sözleşmeli astsubay adaylarından, ön sözleşme ve sözleşme süreleri içerisinde subaylıktan çıkarılmayı gerektiren herhangi bir nedenle ilişği kesilenlerden; ön sözleşme ve sözleşme sürelerinin toplamı 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasına göre belirlenen süreyi karşılayanlar, askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılır, bu süreyi karşılamayanların kalan süreleri tamamlattırılır.

Özel hükümler

Madde 24 – Sözleşmeli subay ve astsubayların görev ve sorumlulukları ile atama, nasıp, kıdem, terfi, kademe ilerlemesi, sicil ve izin işlemleri, taltifleri, madalya verilmesi, ödüllendirilmeleri, savaş takdirnamesi verilmesi, esir düşmeleri, harp gaibi olmaları, enterne edilmeleri konularında 27.7.1967 tarihli ve 926 sayılı Kanunun muvazzaf subay ve astsubaylar hakkındaki hükümleri uygulanır. Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde, muvazzaf subay veya astsubayların tâbi olduğu mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.

(Ek fıkra: 22/5/2012-6318/72 md.) Sözleşmeli subaylardan Türk Silahlı Kuvvetleri nam ve hesabına lisansüstü öğrenim yaptırılanlar, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinden faydalanır.

(Değişik fıkra: 16/6/2009-5907/16 md.) Sözleşmeli subaylar, 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Kanunun 31 inci maddesi, 35 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin ikinci paragrafı ile (e) bendi ve 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ile 38 inci maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi hükümlerinden; sözleşmeli astsubaylar ise aynı Kanunun 79 uncu maddesinin üçüncü fıkrası ve 82 nci maddesinin üçüncü fıkrası ile 85 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi ve 137 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendi hükümlerinden yararlanamazlar. Ancak, bu personelden muvazzaf subaylığa ve astsubaylığa geçirilenler, söz konusu hükümlerden yararlanabilirler.

Yönetmelik

Madde 25 – Sözleşmeli subay ve astsubay adayları ile sözleşmeli subay ve astsubaylarda aranacak nitelikler, sağlık koşulları, alınacakları sınıf ve branşlar, duyuru, müracaat şekli ve zamanı, müracaatların kabul edilmesi, sözleşmenin yapılması, sözleşme süreleri, sözleşmenin feshedilmesi, görevde başarısız olma ve kendilerinden istifade edilmeme halleri ve bunlara yapılacak işlemler, sözleşmenin uzatılmasında uygulanacak esaslar, sınav,

öğretim ve eğitimin esas, şekil ve süreleri, kıt'a, karargâh, kurum ve idarî işlerde görevlendirilmeleri, izin, ayırma, atamalar, yer değiştirmeler, astlık-üstlük münasebetleri, sicil işlemlerine ilişkin usul ve esaslar, muvazzaf subay veya astsubay statüsüne geçirilecekler için uygulanacak usul ve esaslar, sözleşme yapmaya yetkili makamlar, meslek içi eğitim ve ihtisas kurslarının süresi ve şekli, giyim, kuşam ve istihkaklarının verilme usulü, sağlık işlemleri, Türk Silâhlı Kuvvetlerinden ilişiği kesilenlerin kendilerine yapılan eğitim, öğrenim ve yetiştirme masraflarının geri ödeme esasları ile diğer hususlar, bu Kanunun yürürlüğe girmesini takip eden altı ay içerisinde Millî Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığınca müştereken çıkarılacak bir yönetmelikte gösterilir.

Geçici Madde 1- (Ek: 2/1/2017-KHK-681/71 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7073/71 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte onikinci hizmet yılını tamamlamış olan sözleşmeli subay ve astsubaylara, diğer şartları taşımaları kaydıyla, yapılacak ilk muvazzaf subay veya astsubaylığa geçiş sınavına müracaat hakkı verilir.

Yürürlük

Madde 26 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 27 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**4678 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN
MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARININ
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	4678 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
5907	3, 4, 5, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 24	3/7/2009
6318	4, 5, 7, 11, 24	3/6/2012
6336	4, 8	30/6/2012
6413	12, 13	16/2/2013
6496	6	31/7/2013
6519	3, 18	22/2/2014
6586	12	3/2/2015
KHK/681	6, 7, 8, 11, 16, Geçici Madde 1	6/1/2017
KHK/696	13	24/12/2017
7073	6, 7, 8, 11, 16, Geçici Madde 1	8/3/2018
7079	13	8/3/2018
KHK/700	6,10	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)
7179	4, 8	26/6/2019
7281	10, 13, 18	5/3/2021